

Εβδομηκοστή έκτη συνεδρία

Θέμα 27 (β) της προσωρινής ατζέντας *

Κοινωνική ανάπτυξη: κοινωνική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων ερωτημάτων που σχετίζονται με την παγκόσμια κοινωνική κατάσταση και τη νεολαία, τη γήρανση, τα άτομα με αναπηρία και την οικογένεια**Οι συνεταιρισμοί στην κοινωνική ανάπτυξη****Έκθεση του Γενικού Γραμματέα***Περίληψη*

Η παρούσα έκθεση υποβάλλεται σύμφωνα με το ψήφισμα [74/119](#) Γενικής Συνέλευσης και περιέχει μια ανασκόπηση των ενεργειών που έχουν αναλάβει οι συνεταιρισμοί για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορονοϊού (COVID-19) και των ευκαιριών για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης μέσω των συνεταιρισμών. Η θεματική ενότητα της έκθεσης καλύπτει τα νομοθετικά πλαίσια, συμπεριλαμβάνοντας, πώς μέσω των διαδοχικών ψηφισμάτων για τους συνεταιρισμούς στην κοινωνική ανάπτυξη συμπεριλαμβανομένου του ψηφίσματος [74/119](#), η Συνέλευση κάλεσε τις κυβερνήσεις να υιοθετήσουν νόμους ή κανονισμούς που δημιουργούν ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών, λαμβάνοντας υπόψη την ταυτότητα των συνεταιρισμών η οποία βασίζεται σε αξίες. Επιπλέον, με το ψήφισμα [64/136](#), η Συνέλευση κήρυξε το 2012 Διεθνές Έτος Συνεταιρισμών και στη συνέχεια με διαδοχικά ψηφίσματα ενθάρρυνε τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να μοιράζονται τα διδάγματα και τις βέλτιστες πρακτικές του Διεθνούς Έτους. Η παρούσα έκθεση εξετάζει την εφαρμογή του ψηφίσματος [74/119](#) σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και τις συνεισφορές που μπορούν να κάνουν οι συνεταιρισμοί, ιδίως στο πλαίσιο της βελτίωσης της πανδημίας του COVID-19 και της επερχόμενης 10ετίας του Διεθνούς Έτους.

* [A/76/150](#).

I. Εισαγωγή

1. Η Γενική Συνέλευση, στο ψήφισμά της [74/119](#), ζήτησε από τον Γενικό Γραμματέα να υποβάλει στη Συνέλευση έκθεση σχετικά με τους συνεταιρισμούς στην κοινωνική ανάπτυξη και τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται από τις κυβερνήσεις, τους διεθνείς οργανισμούς και τους συνεταιρισμούς για την περαιτέρω ενίσχυση της ανάπτυξης και των επιδόσεων των συνεταιρισμών. Στο ψήφισμα, η Συνέλευση προσδιόρισε εκείνα τα σαφή στατιστικά στοιχεία, που ενεργοποιούν τη νομοθεσία, την ανάπτυξη ικανοτήτων, την ανάπτυξη δεξιοτήτων, τη δικτύωση και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των συνεταιρισμών ως σημαντικών για την ανάπτυξή τους.
2. Ο συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη ένωση προσώπων (association σύλλογος-σωματείο) που ενώνονται εθελοντικά για να ικανοποιήσουν τις κοινές οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες και επιδιώξεις τους, μέσω μιας από κοινού ιδιόκτητης και δημοκρατικά ελεγχόμενης επιχείρησης που βασίζεται σε συνεταιριστικές και ηθικές αξίες και λειτουργεί μέσω των συνεταιριστικών αρχών.¹ Ένα ενεργοποιητικό (καταλυτικό) και υποστηρικτικό νομικό περιβάλλον έχει ιδιαίτερη σημασία για την εξέλιξη, ανάπτυξη και βιωσιμότητα των συνεταιρισμών. Στα διαδοχικά ψηφίσματά της, η Γενική Συνέλευση ενθάρρυνε τα κράτη μέλη να αναθεωρήσουν την υπάρχουσα νομοθεσία και κανονισμούς για να καταστήσουν το εθνικό νομικό και κανονιστικό περιβάλλον πιο ευνοϊκό για τη δημιουργία, εξέλιξη και ανάπτυξη των συνεταιρισμών με τη βελτίωση των υφιστάμενων νόμων και κανονισμών ή/και τη θέσπιση νέων ιδίως στους τομείς της πρόσβασης στο κεφάλαιο, της αυτονομίας, της ανταγωνιστικότητας και της δίκαιης φορολογίας. Η θεματική ενότητα της παρούσας έκθεσης, εστιάζεται επομένως στο ζήτημα της νομοθεσίας για τους συνεταιρισμούς.
3. Επιπλέον, στο ψήφισμά της [64/136](#), η Γενική Συνέλευση κήρυξε το 2012 Διεθνές Έτος Συνεταιρισμών και στη συνέχεια σε διαδοχικά ψηφίσματα ενθάρρυνε τα κράτη μέλη, καθώς και τα Ηνωμένα Έθνη και όλους τους άλλους ενδιαφερόμενους φορείς, να μοιραστούν τις βέλτιστες πρακτικές που εντοπίστηκαν μέσω των δραστηριοτήτων που εφαρμόζονται κατά τη διάρκεια του Διεθνούς Έτους και να συνεχίσουν αυτές τις δραστηριότητες, κατά περίπτωση. Καθώς πλησιάζουμε τώρα στη δέκατη επέτειο του Διεθνούς Έτους, η παρούσα έκθεση θα περιλαμβάνει επίσης μια αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο έχουν ληφθεί δράσεις για την εφαρμογή αυτών των συστάσεων.
4. Ο κόσμος εξακολουθεί να βρίσκεται υπό τον έλεγχο της πανδημίας του κορονοϊού (COVID-19) και οι συνεταιρισμοί έχουν εκτελέσει το ρόλο τους για να ανταποκριθούν και να περιορίσουν τον αντίκτυπο της πανδημίας στις χώρες και τις κοινότητές τους. Η πανδημία υγείας έχει πλέον μετατραπεί σε μια κοινωνικοοικονομική κρίση η οποία απειλεί να αντιστρέψει την πρόοδο προς την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης. Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει παραδείγματα των δράσεων που πραγματοποίησαν οι συνεταιρισμοί για την αντιμετώπιση της πανδημίας, αναδεικνύοντας τα οφέλη της συνεταιριστικής ταυτότητας τόσο στην αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης όσο και στη λήψη μακροπρόθεσμων μέτρων για την καλύτερη αναδόμηση μαζί από την πανδημία.

II. Οι συνεταιρισμοί και η πανδημία του COVID-19: υποστήριξη, ανθεκτικότητα και ενίσχυση της βελτίωσης²

5. Η πανδημία του COVID-19 έχει αναδείξει τις βαθιές ανισότητες και δομικές ανισορροπίες στις κοινωνίες. Οι συνήθειες δραστηριότητες δεν είναι βιώσιμες και ο κόσμος χρειάζεται ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο που θα αναγνωρίζει τις διασυνδέσεις μεταξύ της οικονομίας, της κοινωνικής προστασίας, της υγείας και του περιβάλλοντος. Η συνεταιριστική ταυτότητα και επιχειρηματικό μοντέλο μπορούν να οδηγήσουν στον δρόμο προς μια δίκαιη ανάκαμψη από τον COVID-19, όπως έδειξαν οι αρχές τους και πολλές δράσεις τους κατά τη διάρκεια της πανδημίας.
6. Οι συνεταιρισμοί και τα δίκτυά τους είναι παρόντες σε όλες τις γωνιές του κόσμου, από τα μικρότερα χωριά έως τις μεγαλύτερες πόλεις, υφαίνοντας ένα παγκόσμιο κέντημα, στο οποίο περιλαμβάνει και την συμμετοχή περίπου του 12% της ανθρωπότητας.³ Μπορούν να θεωρηθούν τόσο

¹ Δείτε www.ica.coop/en/cooperatives/cooperative-identity.

² Τα δεδομένα και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται σε αυτήν την ενότητα αντλούνται από έγγραφα και εκθέσεις που ετοιμάστηκαν για μια συνάντηση ομάδας εμπειρογνομόνων που φιλοξενήθηκε τον Ιούνιο του 2021 από το Division for Inclusive Social Development σχετικά με τον ρόλο των συνεταιρισμών στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη (Δείτε www.un.org/development/desa/dspd/2021-meetings/coops.html). Δείτε επίσης [A/74/206](#).

³ Δείτε www.ica.coop/en/cooperatives/facts-and-figures.

ως ένα οικοσύστημα από μόνο του, με διαφορετικές και αλληλένδετες ομάδες μελών που διαχειρίζονται κινδύνους, όσο και ως εργαλεία για την οικονομική ενδυνάμωση των απλών πολιτών.

7. Ένα εμβληματικό παράδειγμα των συνεταιριστικών αρχών σε δράση μπορεί να βρεθεί στην Mondragon Corporation στην Ισπανία, που περιλαμβάνει περίπου 100 συνεταιρισμούς με περισσότερους από 80.000 εργαζόμενους. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας του COVID-19, η ομάδα χρησιμοποίησε τα αποθεματικά της αλληλεγγύης της για να στηρίξει τα μέλη της και ανακατανέμησε προσωρινά εργαζόμενους μεταξύ συνεταιρισμών της ομάδας για να ελαχιστοποιήσει την απώλεια θέσεων εργασίας. Χάρη στην ισχυρή κεφαλαιοποίηση του ομίλου, επενδύει τώρα 1,5 δισ. ευρώ σε τρία μεγάλα βιομηχανικά έργα, τα οποία θα δημιουργήσουν 5.000 νέες θέσεις εργασίας. Αυτές οι προσπάθειες υποστηρίζονται από ένα συνεκτικό και υποστηρικτικό ρυθμιστικό και νομοθετικό περιβάλλον, το οποίο αποδεικνύει το γεγονός ότι οι συνεταιρισμοί χρειάζονται μακροπρόθεσμες πολιτικές για να ευδοκιμήσουν και να προετοιμαστούν για κρίσεις πριν αυτές εμφανιστούν.
8. Παραδείγματα διεθνούς συνεργασίας μεταξύ συνεταιρισμών κατά τη διάρκεια της πανδημίας του COVID-19 περιλαμβάνουν το ταμείο αρωγής παραγωγών που ξεκίνησε από συνεταιρισμούς του δίκαιου εμπορίου το 2020, το οποίο έχει ήδη παράσχει υποστήριξη για περισσότερες από 900 οργανώσεις παραγωγών σε 59 χώρες, καλύπτοντας πάνω από 540.000 αγρότες και εργαζόμενους, και μια πρωτοβουλία μεταξύ της Coop Italia στην Ιταλία και της Κεντρικής Συνεταιριστικής Ένωσης Βουλγαρίας για την προστασία των μελών τους και των τοπικών κοινοτήτων παρέχοντας προϊόντα προστασίας, όπως απολυμαντικά και απορρυπαντικά καθαρισμού. Υπάρχουν επίσης παραδείγματα συνεργατικών ρυθμίσεων μεταξύ συνεταιρισμών εντός χωρών, συμπεριλαμβανομένης της Ιταλικής Συνεταιριστικής Συμμαχίας, η οποία συνεργάζεται με την Ιταλική Ένωση Τραπεζών για την παροχή ρευστότητας σε μικρούς και μεσαίους συνεταιρισμούς, και η Εθνική Συνεταιριστική Αναπτυξιακή Εταιρεία (National Cooperative Development Corporation) στην Ινδία, η οποία συνεργάζεται με συνεργάτες για την επέκταση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και τη δημιουργία νέων εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης στη χώρα.
9. Η πανδημία COVID-19 οδήγησε σε ξαφνική και μαζική αύξηση της ζήτησης για υπηρεσίες υγείας και οι συνεταιρισμοί υγείας σε πολλές χώρες ήταν έτοιμοι να παράσχουν υποστήριξη, απορροφώντας μερική από την πίεση που αντιμετωπίζουν τα δημόσια συστήματα υγειονομικής περίθαλψης. Στη Βραζιλία, όπου οι συνέπειες της πανδημίας ήταν καταστροφικές, οι συνεταιριστικές υπηρεσίες υγείας καλύπτουν το 85% της εθνικής επικράτειας της χώρας, αντιπροσωπεύοντας το 32% της ιδιωτικής αγοράς υγειονομικής περίθαλψης. Στην Ιαπωνία, οι συνεταιρισμοί υγείας παρείχαν δωρεάν ιατρική περίθαλψη σε εύλωτους πληθυσμούς, ενώ στην Ισπανία άνοιξαν τις εγκαταστάσεις τους για χρήση από τον δημόσιο τομέα. Αλλού, πολλοί συνεταιρισμοί μοίρασαν ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό και πραγματοποίησαν εκστρατείες ευαισθητοποίησης. Στην Ινδία και το Καμερούν, οι συνεταιρισμοί υγειονομικής περίθαλψης δημιούργησαν ταμεία υποστήριξης για τους εργαζόμενους στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης πρώτης γραμμής.
10. Η πανδημία έχει οδηγήσει σε αύξηση των περιστατικών βίας με βάση το φύλο σε όλο τον κόσμο και συνεταιρισμοί έχουν υλοποιήσει εκστρατείες ευαισθητοποίησης για τα δικαιώματα των γυναικών. Αναγνωρίζοντας και αξιολογώντας τους βαθμούς ευπάθειας των εργαζομένων τους, οι συνεταιρισμοί παρείχαν νομική, οικονομική και υγειονομική υποστήριξη στα θύματα της ενδοοικογενειακής βίας ενώ τους καθοδηγούσαν με πληροφορίες παραπομπής σε κατάλληλες υπηρεσίες που έχουν ενσωματωθεί στους συνεταιρισμούς για να υποστηρίξουν αυτούς που βιώνουν βία. Η πανδημία του COVID-19 τόνισε επίσης τις ανισότητες που αντιμετωπίζουν οι οικιακοί εργαζόμενοι, οι άτυποι εργαζόμενοι και οι φροντιστές, πολλοί από τους οποίους είναι γυναίκες. Οι συνεταιρισμοί στην οικονομία της περίθαλψης παρείχαν βελτιωμένες υπηρεσίες για τους δικαιούχους φροντίδας και καλύτερες συνθήκες εργασίας για τους εργαζόμενους, ενώ παράλληλα υποστήριξαν τη μετάβαση των εργαζομένων περίθαλψης από την άτυπη στην επίσημη οικονομία.
11. Ορισμένες κυβερνήσεις έχουν αναγνωρίσει την συνεισφορά των συνεταιρισμών συμπεριλαμβάνοντάς τους σε δημόσια μέτρα στήριξης και σχέδια αποκατάστασης μετά την πανδημία.⁴ Η κυβέρνηση της Μογγολίας ξεκίνησε μια διαδικτυακή πλατφόρμα για τον COVID-19 τον Απρίλιο του 2021 με την υποστήριξη των Ηνωμένων Εθνών. Ο ιστότοπος παρέχει ολοκληρωμένες πληροφορίες για την κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων μέτρων πολιτικής και μελετών σχετικά με τις επιπτώσεις στους ανθρώπους και τις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των συνεταιρισμών, οι οποίες διεξάγονται διαδικτυακά σε τακτική βάση. Στην Κολομβία, ο νόμος για την επιχειρηματικότητα

⁴ Παραδείγματα αντλούνται από τις εθνικές απαντήσεις σε ερωτηματολόγιο έρευνας από το Τμήμα Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων. Δείτε www.un.org/development/desa/dspd/2021-meetings/coops.html.

ψηφίστηκε το 2020, καθιστώντας τους συνεταιρισμούς επιλέξιμους για προγράμματα στήριξης για την προστασία της απασχόλησης και του εισοδήματος. Στη Βραζιλία, ο νόμος για το βασικό εισόδημα έκτακτης ανάγκης ψηφίστηκε το 2020 ο οποίος καθιστούσε τους εργαζόμενους στον συνεταιριστικό τομέα επιλέξιμους για το βασικό εισόδημα. Στην Αργεντινή, ένας νόμος του 2021 για τον εθνικό προϋπολογισμό περιλαμβάνει και τους συνεταιρισμούς. Τα μέτρα που ελήφθησαν από την Ονδούρα για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας περιλάμβαναν την παροχή επιταχυνόμενων πιστωτικών γραμμών σε επιλέξιμες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των συνεταιρισμών, και ένα μορατόριουμ επί των τόκων.

12. Το πνεύμα του συνεργατισμού και της αλληλοϋποστήριξης ευδοκμεί συνήθως σε περιόδους κρίσης και η δημοτικότητα των συνεταιρισμών τείνει επίσης να αυξηθεί αυτές τις περιόδους. Αυτό συνέβη μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση το 2007 και το 2008,⁵ την δεκαετή κρίση του ελληνικού χρέους που προέκυψε το 2009 από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση ή κατά τη διάρκεια εργασιών ανακούφισης και ανοικοδόμησης μετά από καταστροφές και σε συνθήκες μετά από συγκρούσεις.⁶ Παρόλο που η κοινωνική και οικονομική κρίση που εξαπέλυσε ο COVID-19 ήταν από πολλές απόψεις πρωτοφανής, οι συνεταιρισμοί μπορούν να αποτελέσουν ένα ισχυρό εργαλείο για μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση για μια πιο περιεκτική και ανθεκτική, κοινωνικά δίκαιη ανάκαμψη από την κρίση. Η συνήθης επιχειρηματικότητα, με τις αρνητικές κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις, την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων της Γης, την καταστροφή και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος και την ανεξέλεγκτη οικονομική ανάπτυξη, δεν είναι πλέον μια επιλογή. Οι συνεταιρισμοί μπορούν να συνεργαστούν με όλους τους κοινωνικούς και οικονομικούς ενδιαφερόμενους φορείς, σε μια προσέγγιση για ολόκληρη την κοινωνία, για να επαναοικοδομήσουν καλύτερα, να επαναφέρουν τον εαυτό τους σε νέα πλαίσια και περιβάλλοντα και να συμβάλλουν στην επίλυση κοινωνικών και οικονομικών προκλήσεων ενώ παράλληλα οραματίζονται νέες εναλλακτικές λύσεις για το μέλλον.
13. Πολλές χώρες αναγνωρίζουν αυτό το δυναμικό και έχουν ήδη συμπεριλάβει τους συνεταιρισμούς στις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες στρατηγικές ανάπτυξης τους, ακόμη και πριν από την πανδημία. Στον Ισημερινό, η ενίσχυση της λαϊκής αλληλέγγυας οικονομίας ήταν μία από τις στρατηγικές γραμμές δράσης του Εθνικού Σχεδίου Καλής Διαβίωσης για την περίοδο 2013-2017, με σκοπό την προώθηση του διαρθρωτικού μετασχηματισμού της οικονομίας. Στο Μεξικό, το Εθνικό Αναπτυξιακό Σχέδιο για την περίοδο 2013-2018 αναφέρεται στον κοινωνικό τομέα της οικονομίας, ιδίως όσον αφορά τη βελτίωση της πρόσβασής του στη χρηματοδότηση, η οποία ενισχύθηκε μέσω του καλύτερου συντονισμού με αποταμιευτικούς και δανειοληπτικούς συνεταιρισμούς, το Εθνικό Αναπτυξιακό Σχέδιο για την περίοδο 2019-2024 αναφέρεται στον κοινωνικό και συνεταιριστικό τομέα με περισσότερες λεπτομέρειες, με την επακόλουθη εφαρμογή του μέσω του Προγράμματος Προώθησης της Κοινωνικής Οικονομίας.
14. Όπως αναφέρεται στην επόμενη ενότητα, ένα συνεκτικό, ισχυρό και υποστηρικτικό νομικό και κανονιστικό πλαίσιο είναι ένας βασικός παράγοντας για την επιτυχία των συνεταιρισμών. Αυτό απαιτεί από τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τους νομοθέτες να διασφαλίσουν ότι τα ειδικά χαρακτηριστικά του συνεταιριστικού επιχειρηματικού μοντέλου είναι ενσωματωμένα στο πλαίσιο. Οι ακόλουθοι τέσσερις τομείς είναι ιδιαίτερα σημαντικοί: (α) ο ρόλος της ταυτότητας εντός των συνεταιρισμών, ο οποίος απαιτεί ίση μεταχείριση των συνεταιρισμών ως επιχειρήσεων σε σχέση με την επιβολή του νόμου, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνει υπόψη την μοναδική τους ταυτότητα, η οποία διαφέρει από τις εταιρείες που έχουν στο επίκεντρο τους το κέρδος. β) ο ρόλος της δημοκρατίας μεταξύ των συνεταιρισμών, με κάθε μέλος να έχει το ίδιο δικαίωμα λόγου στον τρόπο λειτουργίας του συνεταιρισμού, χωρίς αδικαιολόγητη εξωτερική παρέμβαση γ) ο κρίσιμος ρόλος των κυβερνήσεων στη διευκόλυνση της μετάφρασης (ερμηνείας και μεταφοράς) των συνεταιριστικών αρχών σε νομικούς κανόνες, καθώς παρόλο που η μετάφρασή τους αυτή (ερμηνεία και μεταφορά) αναγνωρίζεται ως μια πρόκληση, η συμμετοχή και η συνεργασία των κυβερνήσεων εξακολουθούν να αποτελούν τον βασικό παράγοντα για την εδραίωση της μακροπρόθεσμης ανθεκτικότητας και επέκτασης των συνεταιρισμών στο μέλλον και (δ) ο ρόλος των οργανώσεων που εκπροσωπούν τους συνεταιρισμούς, όπως η Διεθνής

⁵ J. Birchall and LH Ketilson, *Resilience of the Cooperative Business Model in Times of Crisis* (International Labour Organization (ILO), Geneva, 2009). Διατίθεται στη διεύθυνση www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---emp_ent/documents/publication/wcms_108416.pdf

⁶ ΔΟΕ, *Χαρτογράφηση απαντήσεων από συνεταιρισμούς και οργανώσεις κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας στον αναγκαστικό εκτοπισμό* (Γενεύη, 2020). Διατίθεται στη διεύθυνση www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---ddg_p/documents/publication/wcms_742930.pdf

Συνεταιριστική Συμμαχία σε διεθνές επίπεδο και οι εθνικές οργανώσεις συνεταιριστικών κορυφής, ως βασικοί συνομιλητές μεταξύ συνεταιρισμών και δημόσιων αρχών.

III. Νομικό και κανονιστικό πλαίσιο ⁷

15. Σε διαδοχικά ψηφίσματα για τους συνεταιρισμούς στην κοινωνική ανάπτυξη (για παράδειγμα, [74/119](#)), η Γενική Συνέλευση ζήτησε από τον Γενικό Γραμματέα, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Ηνωμένων Εθνών και άλλους διεθνείς οργανισμούς και εθνικούς, περιφερειακούς και διεθνείς συνεταιριστικούς οργανισμούς, να συνεχίσουν να στηρίζουν τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση, στις προσπάθειές τους να δημιουργήσουν ένα υποστηρικτικό περιβάλλον για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών, ενσωματώνοντας το επιχειρηματικό μοντέλο των συνεταιρισμών με βάση τον κοινά συμφωνημένο ορισμό, αξίες και αρχές τους. Η πρόθεση είναι να διασφαλιστεί ότι οι συνεταιρισμοί δεν θα υποστούν μειονεκτική αντιμετώπιση, διατηρώντας το ιδιαίτερο καθεστώς τους και τηρώντας τις αρχές της συνεταιριστικής επιχείρησης και θα είναι σε θέση να λειτουργούν δίκαια σε ανταγωνιστικό περιβάλλον με άλλες επιχειρήσεις.
16. Το σχέδιο των κατευθυντήριων γραμμών που στοχεύουν στη δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών, που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της έκθεσης του Γενικού Γραμματέα του 2001 για τους συνεταιρισμούς στην κοινωνική ανάπτυξη ([A/56/73 -E/2001/68](#)), ήταν καθοριστική στιγμή για τη διεθνή αναγνώριση της σημασίας ενός υποστηρικτικού νομικού και κανονιστικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη και την μεγέθυνση των συνεταιρισμών. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν ευρείες αρχές τις οποίες οι νομοθέτες ενδέχεται να επιθυμούν να λάβουν υπόψη κατά τη σύνταξη εθνικών συνεταιριστικών νόμων και πολιτικών. Οι κατευθυντήριες γραμμές σημειώνουν τα σημαντικά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των συνεταιρισμών που περιγράφονται στη δήλωση της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας για την ταυτότητα του συνεταιρισμού, το καθολικά αποδεκτό σύνολο προτύπων που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό και την ερμηνεία του επιχειρηματικού μοντέλου των συνεταιρισμών.⁸ Τα πρότυπα αυτά είναι πλήρως ενσωματωμένα στη Σύσταση 193 της ΔΟΕ (2002) για την προώθηση των συνεταιρισμών.⁹ Οι κατευθυντήριες γραμμές προώθησαν τη διεθνή αναγνώριση των συνεταιρισμών και επισήμαναν τις αξίες και τις αρχές τους ως εκφράσεις των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων οι οποίες διασφαλίζονταν από την εθνική νομοθεσία. Οι νόμοι θα πρέπει να επιτρέπουν την αναγνώριση των συνεταιρισμών ως νομικών οντοτήτων, διασφαλίζοντας πραγματική ισότητα με άλλες μορφές επιχειρήσεων διατηρώντας ταυτόχρονα την αυτονομία τους και να επιτρέπουν τις συνεργασίες με τις κυβερνήσεις μέσω ενός τακτικού διαλόγου για την αμοιβαία κατανόηση και την συν-δημιουργία και συν-εκτέλεση δημόσιων πολιτικών μέσω των αντιπροσωπευτικών οργανισμών τους που λειτουργούν σε δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο επίπεδο.
17. Η πραγματικότητα για το πώς εφαρμόζονται οι νόμοι για τους συνεταιρισμούς σε πολλές χώρες διαφέρει από τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές σε ορισμένα βασικά στοιχεία. Για παράδειγμα, το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών απαιτεί μια αποτελεσματική εταιρική σχέση μεταξύ των κυβερνήσεων και του συνεταιριστικού κινήματος μέσω των αντιπροσωπευτικών οργανώσεών τους. Στην πραγματικότητα, πολλοί εθνικοί συνεταιριστικοί νόμοι δεν διαθέτουν διατάξεις για αποτελεσματικούς και αποδοτικούς δευτεροβάθμιους και τριτοβάθμιους συνεταιρισμούς, συνεταιριστικές ομάδες (ομίλους) και συνεταιριστικές οργανώσεις. Όπου οι συνεταιρισμοί δεν έχουν αποτελεσματική οργάνωση κορυφής για να διεξάγουν τακτικό διάλογο με τις κυβερνήσεις σε θέματα πολιτικής, τα συμφέροντά τους δεν εκπροσωπούνται επαρκώς στη χάραξη πολιτικής.
18. Η αρχή της ίσης μεταχείρισης αναφέρεται επίσης εμφανώς στο σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών και στη Σύσταση 193 της ΔΟΕ, αλλά η αρχή αυτή δεν τηρείται σε πολλές χώρες. Οι πιο συχνές αποχωρήσεις από αυτήν την αρχή περιλαμβάνουν τους πολυάριθμους περιορισμούς στο φάσμα των δραστηριοτήτων που μπορούν να ασκούν οι συνεταιρισμοί και περιορισμούς στις κατηγορίες των προσώπων που είναι επιλέξιμα για ένταξη, στις οποίες δεν υπόκεινται άλλες μορφές επιχείρησης. Για παράδειγμα, σε ορισμένες χώρες, οι αλλοδαποί δεν επιτρέπεται να ενταχθούν σε συνεταιρισμούς, κάτι που έχει αντίκτυπο στη δημιουργία συνεταιρισμών σε ψηφιακές πλατφόρμες που έχουν αλλοδαπά

⁷ Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά, το πηγαίο υλικό για αυτήν την ενότητα είναι το έγγραφο του 2021 του Hagen Henry που ετοιμάστηκε για τη συνάντηση εμπειρογνομών του Τμήματος Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων. Διατίθεται στη διεύθυνση www.un.org/development/desa/dspd/2021-meetings/coops.html.

⁸ Για τον πλήρη κατάλογο των συνεταιριστικών αξιών και αρχών, ανατρέξτε στη διεύθυνση www.ica.coop/en/cooperatives/cooperative-identity

⁹ Διατίθεται στη διεύθυνση www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_code:R193

μέλη με εξειδικευμένες δεξιότητες και καλλιτεχνικά ταλέντα. Υπάρχει επίσης άνηση μεταχείριση του φόρου εισοδήματος, καθώς το καθεστώς φορολογίας εισοδήματος των συνεταιρισμών σε πολλές χώρες δεν λαμβάνει υπόψη τη μοναδική αρχή της αμοιβαίας σχέσης μεταξύ των μελών, ούτε λαμβάνει υπόψη τις διαφορές στις νομικές δομές των συνεταιρισμών σε σύγκριση με άλλες μορφές επιχειρήσεων, ιδιαίτερα την καπιταλιστική μορφή επιχείρησης. Η απουσία του συνεταιριστικού δικαίου ως αντικειμένου σε δημόσια χρηματοδοτούμενα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οδηγεί σε περιορισμένη γνώση αυτού του εξειδικευμένου τομέα, οδηγώντας στην ομογενοποίηση των χαρακτηριστικών όλων των μορφών επιχείρησης. Χωρίς την αναγνώριση του ειδικού καθεστώτος των συνεταιρισμών στο δίκαιο, δεν θα υπήρχε λόγος ύπαρξης ενός χωριστού συνεταιριστικού νόμου.

Ειδικά χαρακτηριστικά των συνεταιρισμών και η ανάγκη ενός συνεταιριστικού δικαίου

- 1. Η συνεταιριστική ταυτότητα, ευθυγραμμισμένη με τους στόχους της ατζέντας 2030 για την βιώσιμη ανάπτυξη, απαιτεί διαφοροποίηση των συνεταιρισμών από τις μετοχικές εταιρείες**
19. Οι συνεταιρισμοί τηρούν τη δήλωση της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας για τη συνεταιριστική ταυτότητα, η οποία θα πρέπει να καθοδηγεί τη θέσπιση νόμων για τους συνεταιρισμούς. Ωστόσο, υπήρξε κάποια απώλεια της μοναδικής συνεταιριστικής ταυτότητας, λόγω της τάσης να θεωρούνται οι συνεταιρισμοί ως συμβατικές επιχειρήσεις και την επιθυμία σύγκλισης με την εθνική εταιρική νομοθεσία. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι συνεταιρισμοί που είναι μέλη της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας, για τους οποίους η δήλωση είναι νομικά δεσμευτική, δεν έχουν νομική ευθύνη ή ευνοϊκό νομικό περιβάλλον για να τηρήσουν τη δήλωση σε εθνικό επίπεδο.
 20. Η κοινή αιτία για τα μέτρα που οδηγούν στη σύγκλιση των δομών διακυβέρνησης όλων των μορφών επιχειρήσεων είναι η ανάγκη ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων. Αυτό είναι αντιφατικό, καθώς η ανθεκτικότητα των επιχειρήσεων είναι επίσης αποτέλεσμα μιας ποικιλίας επιχειρηματικών μορφών που, μεταξύ άλλων, επιτρέπει σε διαφορετικές μορφές να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και έτσι να αναπτύσσουν επιχειρηματικό χαρακτήρα, ικανότητα και ανθεκτικότητα. Επιπλέον, η ανθεκτικότητα των συνεταιριστικών επιχειρήσεων, που αποδείχθηκε μέσα από πολλές κρίσεις, είναι σε μεγάλο βαθμό αποτέλεσμα των αρχών τους για αλληλεγγύη και φροντίδα για την κοινότητα, που τις κάνουν διαφορετικές από τις εταιρείες με επίκεντρο το κέρδος.
 21. Οι συνεταιριστικές επιχειρήσεις είναι σημαντικοί μοχλοί βιώσιμης ανάπτυξης και πολλοί από τους μεγάλους συνεταιρισμούς αναφέρουν συγκεκριμένα τις ενέργειες που έχουν αναληφθεί για την επίτευξη των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης.¹⁰ Ένας τέτοιος συνεταιρισμός είναι η Rabobank, μια ολλανδική τράπεζα που είναι ο έκτος μεγαλύτερος συνεταιρισμός χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στον κόσμο. Η τράπεζα έχει ενσωματώσει συνεισφορές που αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων στον στρατηγικό της σχεδιασμό, και μερικές από τις συγκεκριμένες ενέργειες που έχει αναλάβει περιλαμβάνουν χρηματοδότηση και επενδύσεις στην βιώσιμη παραγωγή ενέργειας, την αύξηση του αριθμού των προϊόντων που συνδέονται με τη βιωσιμότητα στο χαρτοφυλάκιό της, την χρηματοδότηση βιώσιμων λύσεων στέγασης, την δημιουργία βασικών συμπράξεων για την υποστήριξη της βιώσιμης γεωργίας σε μεγάλη κλίμακα και τη δημιουργία μιας «Εγκύκλιου Business Desk» για να συμβουλευεί τους πελάτες της σχετικά με τη χρήση πιο βιώσιμων μεθόδων παραγωγής.
 22. Η συνεταιριστική αρχή για το ενδιαφέρον για την κοινότητα αντικατοπτρίζει τις αξίες της αλληλεγγύης και της κοινωνικής ευθύνης ως θεμελιώδη χαρακτηριστικά μιας νόμιμα καταχωρισμένης συνεταιριστικής επιχείρησης. Ένα παράδειγμα είναι η πρακτική της δημιουργίας αδιαίρετων αποθεματικών κεφαλαίων, που αποσκοπούν κυρίως στη διασφάλιση του μακροπρόθεσμου και διαγενεακού χαρακτήρα των συνεταιρισμών. Αυτή είναι, σε πολλές χώρες, μια νομικά εκτελεστή πράξη αλληλεγγύης. Κεντρική πτυχή της βιώσιμης ανάπτυξης είναι η κοινωνική δικαιοσύνη, η αναγέννηση της οποίας μπορεί να επιτευχθεί αποτελεσματικότερα μέσω του δημοκρατικού ελέγχου επί των αποφάσεων σχετικά με το τι και πώς θα παραχθεί και πώς θα διανεμηθεί ο παραγόμενος πλούτος. Αυτός ο μηχανισμός είναι μοναδικός για τους συνεταιρισμούς, καθώς ο ορισμός των συνεταιρισμών απαιτεί «δημοκρατικό έλεγχο» τέτοιων επιχειρήσεων.
 23. Έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος στη βελτίωση του νομοθετικού περιβάλλοντος, προκειμένου να καταστεί πιο ευνοϊκό για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών. Η Ιαπωνία υιοθέτησε τον νόμο για τους

¹⁰ World Cooperative Monitor, *Exploring the Cooperative Economy* (2020). Διατίθεται στη διεύθυνση <https://monitor.coop/sites/default/files/publication-files/wcm2020-1727093359.pdf>

συνεταιρισμούς εργαζομένων το 2020, ο οποίος περιλαμβάνει ρητά την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης στο νομικό κείμενο και διευρύνει το πεδίο των συνεταιρισμών σε νέους και αναδυόμενους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των συνεταιρισμών που οργανώνονται για την επανένταξη εύάλωτων τμημάτων της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία. Αυτή η εξέλιξη στην Ιαπωνία επηρεάστηκε από την έννοια των κοινωνικών συνεταιρισμών και την αντίστοιχη νομοθεσία στην Ιταλία. Επί του παρόντος, η Διεθνής Συνεταιριστική Συμμαχία προτείνει αναθεωρήσεις των συνεταιριστικών νομικών πλαισίων σε χώρες στο Φόρουμ του Νησιού του Ειρηνικού καθώς και στην Αφρικανική Ένωση για να φέρει τους συνεταιρισμούς πιο κοντά στην επίτευξη του παγκόσμιου οράματος για βιώσιμη ανάπτυξη. Επιπλέον, οι νομικές εγγυήσεις που εγγυάται η Σύμβαση του 2003 για τη Διατήρηση της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Οργανισμού Εκπαίδευσης, Επιστήμης και Πολιτισμού των Ηνωμένων Εθνών συμπληρώνουν τον στόχο της δημιουργίας ενός υποστηρικτικού νομικού και πολιτικού περιβάλλοντος για τους συνεταιρισμούς προωθώντας νέους και ενισχύοντας τους υπάρχοντες συνεταιρισμούς, οργανώνονται από κοινότητες που ασκούν και προστατεύουν την παραδοσιακή γνώση, μοναδικές εκφράσεις τέχνης και παραστάσεις.¹¹

24. Η ρύθμιση αυτού του μοναδικού χαρακτηριστικού των συνεταιρισμών αντιμετωπίζει μια σειρά προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης ικανοποιητικού επιπέδου ευαισθητοποίησης μεταξύ του κοινού, καθώς και μεταξύ των δημόσιων αρχών, σχετικά με τη συμβολή των συνεταιρισμών στη βιώσιμη ανάπτυξη. Οι προκλήσεις αφορούν ιδίως την εφαρμογή των νομικών κανόνων που απορρέουν από την έβδομη αρχή της δήλωσης για τη συνεταιριστική ταυτότητα, την ανησυχία για την κοινότητα και τη λειτουργικότητα των συνεταιριστικών αξιών της κοινωνικής ευθύνης και της αλληλεγγύης, που είναι έννοιες που έχουν αποκτήσει νομικό νόημα μέσω των πρόσφατων εξελίξεις στους νόμους για τις εταιρείες και τους νόμους που αφορούν την κοινωνική οικονομία, αντίστοιχα. Κατά τη ρύθμιση της συμμετοχής, οι νομοθέτες θα αντιμετωπίσουν δύο μεγάλα ζητήματα: την εκ νέου εννοιολόγηση της συμμετοχής στους σύγχρονους συνεταιρισμούς και προβλήματα που σχετίζονται με τη μετάφραση του ορισμού και των αρχών του συνεταιρισμού σε νομικούς κανόνες που σέβονται τη νομική έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης.

2. Η έννοια της συμμετοχής σε συνεταιρισμούς είναι ευρύτερη από το «ένα μέλος, μία ψήφος»

25. Η νομοθεσία συχνά περιορίζεται στη μετάφραση της συνεταιριστικής αρχής «ένα μέλος, μία ψήφος» σε νομικούς κανόνες. Ωστόσο, αυτό παραλείπει άλλες σημαντικές πτυχές της συμμετοχής, όπως ο δημοκρατικός έλεγχος, ο οποίος απαιτεί κατάλληλους ελέγχους και ισορροπίες. Η συμμετοχή πρέπει να διαπερνά όλες τις οργανωτικές και λειτουργικές πτυχές των συνεταιρισμών. Οι τρόποι συμμετοχής ενδέχεται επίσης να περιλαμβάνουν νέες ψηφιακές τεχνολογίες, οι οποίες θα επιτρέψουν τη συμμετοχή περισσότερων μελών.
26. Αυτές οι προκλήσεις αυξάνονται καθώς οι συνεταιρισμοί ενσωματώνονται ακόμη πιο εντατικά στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας. Οι παγκόσμιες αλυσίδες αξίας αποτελούνται από διάφορες μορφές επιχειρήσεων, οι οποίες βρίσκονται συχνά υπό την ηγεσία μη συνεταιριστικών επιχειρήσεων και συνδυάζουν διάφορες νόμιμες παραδόσεις στις επιχειρηματικές δραστηριότητες, ειδικά στην περίπτωση ολοκληρωμένων αλυσίδων εφοδιασμού. Αυτές οι επιχειρήσεις και ολόκληρες οι αλυσίδες αξίας συχνά διαλύονται σε δίκτυα παραγόντων χωρίς δομή, στηριζόμενοι περισσότερο σε εφήμερες συνδέσεις παρά σε συλλογικούς δεσμούς. Είναι συνεπώς σημαντικό να ενισχυθεί η συμμετοχή των συνεταιρισμών στον καθορισμό και τον σχεδιασμό του νόμου για τους συνεταιρισμούς, μέσω των αντιπροσωπευτικών οργάνωσεων κορυφής τους, για να διασφαλιστεί ότι διατηρούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους ακόμη και στα παγκόσμια δίκτυα.
27. Περαιτέρω προκλήσεις στη μετάφραση της συνεταιριστικής ταυτότητας (ορισμός, αρχές και αξίες) σε νομικούς κανόνες που σέβονται τη νομική έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης περιλαμβάνουν, πρώτον, τη μετατροπή των συνεταιριστικών αρχών σε νομικές αρχές και κανόνες, στο μέτρο του δυνατού, μέσω των υφιστάμενων νομικών αρχών. Η αναφορά στις συνεταιριστικές αρχές στην εθνική και περιφερειακή νομοθεσία για τους συνεταιρισμούς αποτελεί αφετηρία, αλλά εξακολουθεί να αφήνει πολλά ερωτήματα αναπάντητα. Δεύτερον, αυτοί οι νομικοί κανόνες πρέπει να θεσπίζουν λειτουργικές σχέσεις με πτυχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Τρίτον, η νομοθεσία για τους συνεταιρισμούς δεν αφορά μόνο τους νόμους περί συνεταιρισμών, αλλά το συνεταιριστικό δίκαιο με την ευρύτερη έννοια, το οποίο θα περιλαμβάνει, εκτός από τους εθνικούς νόμους, το θρησκευτικό δίκαιο, το εθιμικό δίκαιο, πρότυπα που καθορίζονται από ιδιώτες φορείς (για παράδειγμα, λογιστική και τήρηση βιβλίων) και

¹¹ Δείτε <https://ich.unesco.org/en/RL/idea-and-practice-of-organizing-shared-interests-in-cooperatives-01200>

του νόμου για τους παράγοντες της άτυπης οικονομίας. Αυτές δημιουργούν προκλήσεις, καθώς η εθνική νομοθεσία είναι μέρος της περιφερειακής νομοθεσίας και αποτελεί μέρος της διεθνούς νομοθεσίας.

3. Ανάλυση νομικού πλαισίου¹²

28. Η έρευνα που αναλύει τα συνεταιριστικά νομικά πλαίσια σε πολλές χώρες στον κόσμο καταδεικνύει ότι η απουσία υποστηρικτικών νομικών πλαισίων για τους συνεταιρισμούς ή η παρουσία ανεπαρκών νομικών πλαισίων, μπορεί να έχει αρνητικό αντίκτυπο στους συνεταιρισμούς και την εξέλιξή τους.¹³ Το αντίστροφο ισχύει επίσης, όπου η παρουσία υποστηρικτικών κανονισμών μπορεί να ενισχύσει τη συνεταιριστική ανάπτυξη, λειτουργώντας ως σημαντικός παράγοντας βιώσιμης ανάπτυξης και, κατ' επέκταση, δίκαιης ανάκαμψης από την πανδημία του COVID-19.¹⁴ Η ανάγκη ενημέρωσης της συνεταιριστικής νομοθεσίας εντοπίζεται σε πολλές χώρες και περιοχές, ιδιαίτερα στην Αμερική και την Αφρική, όπου πολλά νομικά πλαίσια δεν έχουν μεταρρυθμιστεί εδώ και πολλά χρόνια. Οι ενημερώσεις θα πρέπει να βασίζονται σε υφιστάμενα διεθνή πρότυπα, εργαλεία και κατευθυντήριες γραμμές ειδικά αφιερωμένες για τη συνεταιριστική νομοθεσία σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο, όπως αναφέρθηκε παραπάνω.
29. Στην Αφρική, μια ανάλυση 18 χωρών δείχνει διαφορές στις νομικές διατάξεις ανά χώρα, με ορισμένες διατάξεις να είναι επιζήμιες για τους συνεταιρισμούς. Όσον αφορά τα διαχειριστικά και ρυθμιστικά πλαίσια, υπάρχει ανάγκη ενίσχυσης των διατάξεων για την αυτορύθμιση των συνεταιρισμών, διασφαλίζοντας ότι η λογοδοσία έναντι των μελών και των ηγετών έχει εδραιωθεί σταθερά και ότι τα ρυθμιστικά πλαίσια είναι ισορροπημένα και σχεδιασμένα με τρόπο που να επιτρέπει στους συνεταιρισμούς να λειτουργούν ελεύθερα και να διατηρούν την συνεταιριστική αρχή της αυτονομίας και της ανεξαρτησίας. Το χαμηλό επίπεδο συμμετοχής των νέων αποτελεί επίσης πρόκληση σε πολλές χώρες, ιδίως στους αγροτικούς συνεταιρισμούς, υπονομεύοντας τη βιωσιμότητά τους. Η σημασία της θέσπισης περιφερειακής νομοθεσίας που καλύπτει πολλές χώρες, όπως η ενιαία πράξη του 2011 για τους συνεταιρισμούς του Οργανισμού για την εναρμόνιση του επιχειρηματικού δικαίου στην Αφρική, είναι χρήσιμη πιθανά για την διευκόλυνση των διασυνοριακών συνεταιριστικών σχέσεων και μπορεί να ενθαρρύνει την περαιτέρω περιφερειακή οικονομική ολοκλήρωση. Στην Αφρική, οι κύριες προκλήσεις περιλαμβάνουν την υπερρύθμιση, την πολιτική παρέμβαση σε συνεταιριστικές υποθέσεις, την ύπαρξη συνεταιριστικής νομοθεσίας που δεν τηρεί τις συνεταιριστικές αξίες και αρχές και αναποτελεσματικούς ρυθμιστικούς φορείς. Επιπλέον, υπάρχουν καθημερινές προκλήσεις στους συνεταιρισμούς όπως η κακή διακυβέρνηση, η αδιάφορη συμμετοχή, οι ηγέτες των συνεταιρισμών που ενεργούν με τρόπους που έρχονται σε αντίθεση με τα συμφέροντα των μελών και την υπεξαίρεση κεφαλαίων των μελών, καθώς και η περιορισμένη καινοτομία και ανάπτυξη.
30. Από τις χώρες που μελετήθηκαν στην Αμερική, η πλειοψηφία (23) έχει γενικό νόμο που ρυθμίζει όλους τους συνεταιρισμούς. Ορισμένες χώρες έχουν, εκτός από έναν γενικό νόμο, έναν ή περισσότερους ειδικούς νόμους αφιερωμένους για συγκεκριμένους τύπους συνεταιρισμών, ιδίως σε συνεταιρισμούς αποταμιεύσεων, δανείων και εργαζομένων (π.χ. Βραζιλία, Κόστα Ρίκα, Μεξικό, Παραγουάη και Ουρουγουάη). Τα εθνικά συντάγματα συνήθως περιέχουν αναγνώριση της κοινωνικής λειτουργίας των συνεταιρισμών και προβλέπουν την προώθησή τους. Ορισμένες χώρες της περιοχής, όπως η Αργεντινή, ο Καναδάς, η Χιλή, το Πουέρτο Ρίκο, οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και η Ουρουγουάη, έχουν ισχυρή παρουσία συνεταιρισμών παρά την απουσία συνταγματικής αναγνώρισης. Το Σύνταγμα του Πολυεθνικού Κράτους της Βολιβίας περιλαμβάνει 12 διατάξεις που αφορούν συνεταιρισμούς. Στη Βραζιλία, το Σύνταγμα του 1988 αναφέρεται σε συνεταιρισμούς σε επτά

¹² Τα δεδομένα και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται σε αυτήν την ενότητα αντλούνται από έγγραφα και εκθέσεις που ετοιμάστηκαν για μια συνάντηση ομάδας εμπειρογνομών που φιλοξενήθηκε τον Ιούνιο του 2021 από το Division for Inclusive Social Development (Δείτε www.un.org/development/desa/dspd/2021-meetings/coops.html)

¹³ Για να διαβαστούν υπό το φως των υφιστάμενων διεθνών προτύπων, εργαλείων και κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν την συνεταιριστική νομοθεσία σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της Σύστασης Νο. 193 της ΔΟΕ, της δήλωσης της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας σχετικά με τη συνεταιριστική ταυτότητα, παρατίθεται το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών με στόχο τη δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών και τις κατευθυντήριες γραμμές της ΔΟΕ για τη Συνεταιριστική Νομοθεσία, που είναι διαθέσιμο στη διεύθυνση www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---emp_ent/documents/publication/wcms_195533.pdf

¹⁴ Η Διεθνής Συνεταιριστική Συμμαχία, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, διεξάγει επί του παρόντος έρευνα ανάλυσης νομικών πλαισίων για τους συνεταιρισμούς σε παγκόσμιο επίπεδο. Εκτός αν προσδιορίζεται, όλες οι περιφερειακές και εθνικές παρατηρήσεις που σημειώνονται στο παρόν έγγραφο βασίζονται στο έργο των συγγραφέων των περιφερειακών, υποπεριφερειακών και εθνικών εκθέσεων που έχουν ολοκληρωθεί για τις ακόλουθες περιοχές: Αφρική (18 αναφορές), Αμερική (23), Ασία και Ειρηνικός (22) και Ευρώπη (16). Οι εθνικές εκθέσεις και ο πλήρης κατάλογος των χωρών που καλύπτονται διατίθενται στη διεύθυνση www.coops4dev.coop.

διατάξεις, συμπεριλαμβανομένης της αναγνώρισης της συνεταιριστικής πράξης για την εκχώρηση φορολογικής μεταχείρισης κατάλληλης για τη φύση τους. Πολλές χώρες απαιτούν επίσης υπερβολικά γραφειοκρατικές διαδικασίες για τη δημιουργία ενός συνεταιρισμού, ο οποίος σε ορισμένες περιπτώσεις λειτουργεί αποτρεπτικά.

31. Στις 21 χώρες που μελετήθηκαν στην περιοχή Ασίας-Ειρηνικού, κυριαρχεί μια συνδυαστική προσέγγιση γενικών και ειδικών νόμων. Η επιρροή της αποικιοκρατίας στα τρέχοντα νομικά συνεταιριστικά πλαίσια είναι μια ορατή τάση που εντοπίστηκε στις έξι υποπεριφέρειες. Οι υπεύθυνοι της ανάλυσης συνέστησαν την ένταξη ενός «προοιμίου» στη νομοθεσία για τους συνεταιρισμούς, ορίζοντας το ρόλο και τις λειτουργίες των συνεταιρισμών που θα ενίσχυαν τη συνεταιριστική ταυτότητα. Ένα τέτοιο προοίμιο θα βοηθήσει στην ερμηνεία του νόμου και θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί, όταν είναι απαραίτητο, για την υπεράσπιση της συνεταιριστικής ταυτότητας. Ο νόμος πρέπει επίσης να είναι αρκετά ευέλικτος ώστε να ικανοποιεί τις διάφορες χρηματοδοτικές ανάγκες διαφόρων τύπων συνεταιρισμών χωρίς να διακυβεύεται η συνεταιριστική ταυτότητα. Πρέπει να επιτευχθεί μια ισορροπία μεταξύ της νομοθεσίας για τα διαφορετικά είδη συνεταιρισμών χωρίς τον υπερβολικό κατακερματισμό του συνεταιριστικού δικαίου.
32. Στην Ευρώπη, και οι 16 χώρες που μελετήθηκαν έχουν συγκεκριμένους νομικούς κανόνες για τους συνεταιρισμούς, συνήθως με τη μορφή γενικών νόμων ή διατάξεων που εφαρμόζονται καταρχήν σε όλους τους συνεταιρισμούς, που συνυπάρχουν με ειδικούς νόμους ή διατάξεις που επικεντρώνονται σε συγκεκριμένους τύπους συνεταιρισμών. Περίπου το ένα τρίτο των χωρών κάνουν συγκεκριμένες αναφορές στους συνεταιρισμούς στα συντάγματά τους, με διατάξεις που δίνουν έμφαση στην προστασία και τον έλεγχο των συνεταιρισμών από το κράτος από αυθαίρετες ενέργειες. Τέτοιες συνταγματικές αναφορές διασφαλίζουν τη διατήρηση των συνεταιρισμών ως διακριτική νομική μορφή, καθώς η κατάργησή τους θα χρειαζόταν συνταγματική αναθεώρηση. Οι περισσότερες νομοθεσίες τείνουν να αναγνωρίζουν έμμεσα τις συνεταιριστικές αρχές, πράγμα που σημαίνει ότι ορισμένες από τις πτυχές τους μπορεί να αντικατοπτρίζονται στον νομικό ορισμό του συνεταιρισμού, καθώς και σε άλλες διατάξεις της νομοθεσίας για τους συνεταιρισμούς. Ένα κυρίαρχο χαρακτηριστικό που προκύπτει από τη σύγκριση των εθνικών νόμων είναι ο αμοιβαίος σκοπός του συνεταιρισμού, ο οποίος εκφράζεται μέσα από διαφορετικές διατυπώσεις στα νομικά κείμενα (π.χ. προώθηση μελών, αμοιβαία βοήθεια). Οι περιφερειακές μελέτες στην Ευρώπη προσδιόρισαν την παγκοσμιοποίηση, την ψηφιοποίηση και τις δημογραφικές μεταβάσεις, την έλλειψη γνώσης του συνεταιριστικού μοντέλου και την περιορισμένη πρόσβαση στο κεφάλαιο ως τις κύριες προκλήσεις για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών. Ο εκσυγχρονισμός της συνεταιριστικής νομοθεσίας, που θα αναπτυσσόταν σε συνεργασία με συνεταιρισμούς, θα δημιουργούσε ένα πιο ευνοϊκό και υποστηρικτικό περιβάλλον για την συνεταιριστική ανάπτυξη.
33. Ορισμένες χώρες σε όλες τις περιφέρειες του κόσμου διατηρούν περιορισμούς στους τύπους δραστηριοτήτων που μπορούν να αναλάβουν οι συνεταιρισμοί, ενώ άλλες υπερβάλλουν σε συγκεκριμένους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλίσεων, της τραπεζικής και της παροχής και διανομής ενέργειας, καθώς και σε ορισμένα συγκεκριμένα επαγγέλματα, όπως οι φαρμακοποιοί. Οι χρηματοοικονομικοί συνεταιρισμοί στην Αμερική αντιμετωπίζουν υπερβολικά καθεστώτα ελέγχου που υπερβαίνουν τους περιορισμούς που επιβάλλονται σε άλλες χρηματοπιστωτικές οντότητες. Ορισμένες πτυχές των κανόνων σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις και τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού στην Ευρώπη είναι επίσης περιοριστικές για τους συνεταιρισμούς.
34. Ο αριθμός των μελών που απαιτούνται για τη δημιουργία συνεταιρισμού ποικίλλει. Για παράδειγμα, στη Φινλανδία και τις Κάτω Χώρες, απαιτείται μόνο ένα άτομο για τη δημιουργία ενός συνεταιρισμού. Αυτή η φαινομενικά γενναϊόδωρη διάταξη, ενώ διευκολύνει τη δημιουργία συνεταιρισμών, δεν αντικατοπτρίζει την αρχή της συλλογικής δράσης η οποία βρίσκεται στο επίκεντρο των συνεταιρισμών. Μια πιο κοινή πρόκληση είναι η γενική τάση που απαιτεί μεγάλη συμμετοχή, για παράδειγμα στην περιοχή της Ασίας και του Ειρηνικού και στη Μέση Ανατολή, η οποία είναι προκλητική για πολλές κοινότητες που στοχεύουν σε συγκεκριμένες δράσεις σε μια περιοχή. Δεν υπάρχουν ενδείξεις συσχέτισης μεταξύ μεγάλου αριθμού μελών και επιτυχίας ενός συνεταιρισμού, επομένως απαιτείται κάποια ευελιξία προσαρμοσμένη στις τοπικές συνθήκες.
35. Η συνολική ανασκόπηση εντόπισε περαιτέρω την ανάγκη για ισχυρή αναγνώριση της συνεταιριστικής ταυτότητας στη νομοθετική, την τεχνική, την προώθηση και την οικονομική κρατική υποστήριξη για τους συνεταιρισμούς, ιδίως τους μικρομεσαίους συνεταιρισμούς που δεν διαθέτουν επαρκείς εσωτερικούς πόρους και υποστήριξη για την εκπαίδευση και την κατάρτιση των μελών, ιδιαίτερα της ηγεσίας. Υπάρχει επίσης ανάγκη να απαιτηθούν αποθεματικά κεφάλαια, μέρος των οποίων είναι αδιαίρετα, με νομική προστασία από τη διάλυση του συνεταιρισμού, για να αποφευχθεί η αποαμοιβαιοποίηση η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί από τη διοίκηση ή μέσω εξαγοράς

κερδοφόρων συνεταιρισμών από άλλες μορφές επιχειρήσεων. Επιπρόσθετα, η κατάργηση των προηγουμένως υποστηρικτικών νόμων μπορεί επίσης να προκαλέσει περαιτέρω κύματα αποαμοιβαιοποίησης, όπου οι συνεταιρισμοί δεν μπορούν να προσαρμοστούν σε μια νέα αύξηση του ανταγωνισμού. Τα αδιαίρετα αποθέματα είναι ένας τρόπος για να διορθωθεί αυτή η κατάσταση.

36. Επιπλέον, απαιτείται επανεξέταση των λειτουργιών της Αρχής Μητρώου Συνεταιρισμών για να εκτιμηθεί ο αντίκτυπος του ρυθμιστικού της ρόλου βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας, με σκοπό την επίτευξη ρεαλιστικού και κατάλληλου ρόλου της Αρχής Μητρώου Συνεταιρισμών με βάση τους διαθέσιμους πόρους. Όπου δεν υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι, η εφαρμογή θα παραμείνει αναπόφευκτα μια πρόκληση. Ο νόμος θα πρέπει να περιλαμβάνει κατάλληλους και εφικτούς μηχανισμούς υποβολής εκθέσεων για τους συνεταιρισμούς βάσει του μεγέθους και του τύπου τους για να ενθαρρύνει την αυτορρύθμιση των συνεταιρισμών με την υποστήριξη και όχι την άμεση παρέμβαση στις συνεταιριστικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Είναι σημαντικό για τους συνεταιρισμούς να έχουν δημόσια ιδρύματα αφιερωμένα στην προώθηση και τη δημιουργία αντιπροσωπευτικών οργανώσεων για τους συνεταιρισμούς σε εθνικό επίπεδο.
37. Σε όλες τις περιφέρειες, η άμεση φορολόγηση του εισοδήματος έχει πραγματικό και απτό αντίκτυπο στους συνεταιρισμούς και τη λειτουργία τους. Η φορολογική νομοθεσία δεν λαμβάνει πάντα πλήρως υπόψη τη συγκεκριμένη φύση και λειτουργία των συνεταιρισμών, ούτε αναγνωρίζει τον αμοιβαίο σκοπό τους. Σε πολλές περιπτώσεις, οι συνεταιρισμοί υπόκεινται πρωτίστως σε ένα γενικό φορολογικό καθεστώς που ισχύει επίσης και για άλλες επιχειρηματικές μορφές. Στην Αμερική, οι συνεταιρισμοί χάνουν σταδιακά αλλά σταθερά μια προωθημένη φορολογική μεταχείριση που απολάμβαναν προηγουμένως. Στην αφρικανική περιοχή, τα φορολογικά συστήματα πρέπει να διασφαλίζουν την ίση μεταχείριση των συνεταιρισμών, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, το μέγεθος και τη συμβολή τους στην εθνική ανάπτυξη. Στην Ευρώπη, το φορολογικό δίκαιο δεν ενισχύει σωστά και πλήρως τη νομική φύση των συνεταιρισμών, καθώς στις περισσότερες χώρες ο νόμος δεν κάνει πλήρως διάκριση μεταξύ της μεταχείρισης των επιστροφών κάλυψης κινδύνου και των μερισμάτων, ή των διαιρέσιμων και αδιαίρετων αποθεματικών, τα οποία είναι βασικά χαρακτηριστικά του τρόπου λειτουργίας των συνεταιρισμών. Η εμπειρία στην Ασία και τον Ειρηνικό είναι ποικίλη, με διαφορετική φορολογική μεταχείριση ανά χώρα.
38. Πέρα από τη φορολογία, οι ορθές πρακτικές που προσδιορίζονται περιλαμβάνουν την καθιέρωση αποθεματικών κεφαλαίων, που συνήθως απαιτούνται από το νόμο ή από το καταστατικό. Τα κεφάλαια μπορεί να είναι υποχρεωτικά ή εθελοντικά και να εξυπηρετούν διάφορους στόχους, όπως επενδύσεις, εκπαίδευση, κατάρτιση ή συνολική ανάπτυξη και προώθηση των συνεταιρισμών. Επιπλέον, σε πολλές περιπτώσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, τα αποθέματα είναι αδιαίρετα κατά τη διάρκεια ζωής του συνεταιρισμού. Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι η αρχή της ανιδιοτελούς διάλυσης/ διανομής, η οποία αν και επισημαίνεται στην ανακοίνωση του 2004 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προώθηση των συνεταιριστικών εταιρειών στην Ευρώπη,¹⁵ συχνά δεν προστατεύεται με υποχρεωτικούς κανόνες στις περισσότερες συνεταιριστικές νομοθεσίες.
39. Η ψηφιοποίηση και η τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν τους συνεταιρισμούς, στην ρύθμιση και τη λειτουργία τους, ειδικά στην οικονομία πλατφόρμας. Οι συνεταιρισμοί σε ψηφιακές πλατφόρμες μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στο «νέο κοινωνικό συμβόλαιο» της εποχής μετά τον COVID-19, αντιμετωπίζοντας ζητήματα που κυμαίνονται από επισφαλείς συνθήκες εργασίας έως τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος μεταξύ των δύο φύλων και τη δημιουργία μιας πιο ανταγωνιστικής και δίκαιης ψηφιακής οικονομίας. Η ψηφιοποίηση της σύστασης και της ίδρυσης των συνεταιρισμών και η προσαρμογή παγκόσμιων μηχανισμών διακυβέρνησης, όπως η διευκόλυνση της διακρατικής ένταξης μελών και διαχείρισης των συνεταιρισμών πλατφόρμας και η εξασφάλιση επαρκούς πρόσβασης στο κεφάλαιο μέσω της δημιουργίας ισορροπίας μεταξύ των δικαιωμάτων των επενδυτών μελών και της διατήρησης της ταυτότητας του συνεταιρισμού, είναι κρίσιμα ζητήματα για τον νομοθέτη. Νέοι και αναδυόμενοι τομείς που θα έχουν επίσης ιδιαίτερη σημασία για τις ρυθμιστικές αρχές είναι θέματα που σχετίζονται με τα ψηφιακά κοινά, την περιβαλλοντική νομοθεσία και τις τεχνολογίες blockchain.
40. Η νομική δυνατότητα εξαγοράς επιχειρήσεων με την μετατροπή τους σε μορφή συνεταιρισμών εργαζομένων θα πρέπει να υπάρχει και θα μπορούσε να προωθηθεί μέσω νομοθετικών προσπαθειών. Οι εξαγορές επιχειρήσεων από εργαζόμενους αντιπροσωπεύουν μια συγκεκριμένη ευκαιρία για τους υπαλλήλους μιας εταιρείας να γίνουν ιδιοκτήτες της, διασφαλίζοντας έτσι τη δουλειά τους και τις συσσωρευμένες γνώσεις και δεξιότητες. Αυτό γίνεται όλο και πιο σημαντικό σε ένα πλαίσιο οικονομικής κρίσης, συμπεριλαμβανομένης της τρέχουσας πανδημίας.

¹⁵ Δείτε <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52004DC0018>

41. Ένα κατάλληλο ευνοϊκό περιβάλλον για τους συνεταιρισμούς απαιτεί νομοθετικά πλαίσια που αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες των συνεταιρισμών και τη μοναδική τους ταυτότητα και που διευκολύνουν τη μετάφραση του συνεταιριστικού ορισμού, αξιών και αρχών σε νόμους που καθοδηγούν τις δραστηριότητες των συνεταιρισμών. Ένα τέτοιο ευνοϊκό περιβάλλον είναι το θεμέλιο για μια συνεταιριστική οικονομία που έχει σχεδιαστεί για τη αναδιανομή του πλούτου και της ευημερίας, ανήκει στους ανθρώπους, είναι δημοκρατική και πολιτικά αυτόνομη και δεσμεύεται να εκπαιδεύει τους πολίτες της, να καλλιεργεί τις πολιτιστικές ανάγκες και τις προσδοκίες τους και αγωνίζεται για καλύτερη υγεία, κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά αποτελέσματα.

IV. Ενέργειες από χώρες και διεθνείς οργανισμούς για την υλοποίηση των στόχων του Διεθνούς Έτους Συνεταιρισμών

A. Διεθνές Έτος Συνεταιρισμών

42. Το 2012, το Διεθνές Έτος Συνεταιρισμών δημιούργησε την συνθήκη αναγνώρισης και επικύρωσης, η οποία ήταν ιδιαίτερα ευπρόσδεκτη μετά την οικονομική κρίση του 2008, μετά την οποία διάφορες μελέτες έδειξαν την ανθεκτικότητα των συνεταιρισμών στην κρίση. Κατά τη διάρκεια του έτους, το τριακοστό δεύτερο Παγκόσμιο Συνεταιριστικό Συνέδριο πραγματοποιήθηκε στο Μάντσεστερ, Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας και η Διεθνής Σύνοδος Συνεταιρισμών συγκλήθηκε στο Κεμπέκ του Καναδά. Πολλές από αυτές τις συναντήσεις αφορούσαν μια σειρά ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων δημόσιων αρχών, όπως η τομεακή οργάνωση για τη βιομηχανία και τις υπηρεσίες της *Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας (I.C.A.) γνωστής ως International Organization of Cooperatives in Industry and Services*, ανώτερα κυβερνητικά στελέχη, διεθνείς οργανισμοί, ακαδημαϊκοί ερευνητές και συνεταιρισμοί ηγέτες.
43. Σε εθνικό επίπεδο, η Πορτογαλία δημιούργησε γραμματόσημα που προωθούσαν το Διεθνές Έτος, δημιουργώντας έτσι ευρεία προβολή στο κοινό και άλλες πρωτοβουλίες που εντόπισαν και προώθησαν καλές πρακτικές στον τομέα. Η Cooperativa António Sérgio para a Economia Social συνεργάστηκε με τον Υπουργό Εργασίας, Αλληλεγγύης και Κοινωνικής Ασφάλισης για την υλοποίηση 21 πρωτοβουλιών και την παραγωγή 12 δημοσιεύσεων για την προώθηση του Έτους. Αυτές οι πρωτοβουλίες πραγματοποίησαν εργαστήρια (workshop) σε περισσότερα από 2.200 άτομα εντός και εκτός του συνεταιριστικού τομέα. Επιπλέον, 160 ειδικοί, ακαδημαϊκοί και διευθυντές συνεταιρισμών συγκεντρώθηκαν για να γιορτάσουν και να συζητήσουν το μέλλον των συνεταιρισμών.
44. Η Ινδία και η Δημοκρατία της Κορέας θέσπισαν μια νομοθεσία ορόσημο για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών το 2012. Στο Μεξικό, η ώθηση που δόθηκε από το Διεθνές Έτος οδήγησε στην έγκριση του νόμου για την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία και στη δημιουργία του Εθνικού Ινστιτούτου Κοινωνικής Οικονομίας το 2012. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε μια βαθιά ανάλυση της κατάστασης των συνεταιρισμών στη χώρα, η οποία κατέληξε σε πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους και τη συλλογή δεδομένων για ολόκληρο τον τομέα της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Το έτος οδήγησε στην αύξηση του αριθμού των συνεταιρισμών στη Μογγολία από 1.677 το 2011 σε 4.580 το 2019 και από 76 σε 167 στο Τιμόρ-Λέστε.
45. Η ΔΟΕ συνέβαλε στους στόχους του Διεθνούς Έτους αυξάνοντας την ευαισθητοποίηση σχετικά με το μοντέλο της συνεταιριστικής επιχείρησης και ενισχύοντας την ικανότητα των μελών της ΔΟΕ, συμπεριλαμβανομένων των συνεταιρισμών, για την αντιμετώπιση θεμάτων συνεταιριστικής πολιτικής και νομοθεσίας, διακυβέρνησης και παραγωγικότητας ως μέσο ενίσχυσης και προώθησης της ανάπτυξης των συνεταιριστικών επιχειρήσεων.
46. Το Τμήμα Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων παρείχε ανάλυση πολιτικής και ουσιαστική υποστήριξη στα κράτη μέλη για την εκτέλεση δραστηριοτήτων βάσει διεθνών κανονισμών, καθώς και περιφερειακών και εθνικών στρατηγικών για την περαιτέρω προώθηση συνεταιρισμών για την βιώσιμη ανάπτυξη. Ο Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών επικεντρώθηκε στην υποστήριξη των συνεταιρισμών για την αξιοποίηση της συμβολής τους στην αγροτική ανάπτυξη και την επισιτιστική ασφάλεια.

B. Αναθεώρηση της νομοθεσίας και των νομικών μεταρρυθμίσεων μετά το Διεθνές Έτος

47. Γενικοί νόμοι για τους συνεταιρισμούς έχουν επίσης μεταρρυθμιστεί την τελευταία δεκαετία σε ορισμένες χώρες. Το 2013, η Ουρουγουάη τροποποίησε 27 άρθρα του Γενικού Νόμου για τους Συνεταιρισμούς για να διευκρινιστούν σημεία σχετικά με τους ελέγχους και τα αρχεία καταγραφών. Η Χιλή μεταρρύθμισε τον Γενικό της Νόμο για τους Συνεταιρισμούς το 2016, ο οποίος προώθησε επίσης τη συμμετοχή των γυναικών σε ηγετικούς ρόλους. Στο Μεξικό, ο νόμος για την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία τροποποιήθηκε το 2013, το 2015 και το 2019, ο πιο πρόσφατος κύκλος μεταρρυθμίσεων ενσωμάτωσε αξίες όπως ο ρητός στόχος της προώθησης της συνολικής ανάπτυξης των ανθρώπων και οι βασικές αξίες της εμπιστοσύνης, της αυτοδιαχείρισης και της κοινωνικής ένταξης.¹⁶
48. Το Περού δημιούργησε μια πολυτομεακή τεχνική ομάδα για την προώθηση των συνεταιρισμών, επιτρέποντας στα αστικά σωματεία (συλλόγους) να γίνουν συνεταιρισμοί. Η Ονδούρα, το 2015, ενέκρινε ένα νομικό πλαίσιο για τους συνεταιρισμούς, απαλλάσσοντάς τους από ορισμένους φόρους. Η Πολωνία τροποποίησε τον Νόμο για τους κοινωνικούς συνεταιρισμούς το 2018, επιτρέποντας ένα μεγαλύτερο βαθμό ευελιξίας για την ενσωμάτωση κοινωνικά αποκλεισμένων και περιθωριοποιημένων ομάδων σε κοινωνικούς συνεταιρισμούς. Συνεταιριστικές πολιτικές αναπτύσσονται και υιοθετούνται επίσης στην Αίγυπτο, τη Γκάνα, την Ινδονησία, την Πορτογαλία, τη Σρι Λάνκα, το Τρινιδάδ και το Τομπάγκο, την Ηνωμένη Δημοκρατία της Τανζανίας, το Βιετνάμ και τη Ζιμπάμπουε. Η Μογγολία αναθεώρησε πρόσφατα τη νομοθεσία της για τους συνεταιρισμούς για να υποστηρίξει την ανεξάρτητη ανάπτυξη των συνεταιρισμών και έτσι να συμβάλει στη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας. Τα Φίτζι και η Ονδούρα επίσης αναθεώρησαν πρόσφατα τους νόμους τους.

Γ. Δημιουργία ικανοτήτων για τους συνεταιρισμούς

49. Τα κράτη μέλη έχουν χρησιμοποιήσει διαφορετικές προσεγγίσεις για να διευκολύνουν τη διαρθρωτική ενίσχυση των συνεταιρισμών. Η πιο κοινή προσέγγιση είναι η δημιουργία προγραμμάτων κατάρτισης για μέλη εντός των συνεταιριστικών επιχειρήσεων. Η Μογγολία ανέφερε ότι τον Αύγουστο του 2020 δημιουργήθηκε μια υπηρεσία για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις για την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών έρευνας, κανονιστικών και επιχειρηματικών συμβουλών για τους συνεταιρισμούς. Οι Φιλιππίνες έχουν στοχεύσει συγκεκριμένα στους ηγέτες των συνεταιρισμών παρέχοντας υπηρεσίες μέντορινγκ και εξάσκησης μέσω της Αρχής Συνεταιριστικής Ανάπτυξης. Το Περού προσφέρει ολοκληρωμένα προγράμματα κατάρτισης για μέλη συνεταιρισμών, ιδίως σε θέματα διαχείρισης και άλλα τεχνικά θέματα. Το Μεξικό έχει καταργήσει τις περισσότερες επιδοτήσεις για τους συνεταιρισμούς και παρέχει άλλα μέτρα στήριξης προκειμένου να αναπτύξουν τις ικανότητές τους για μια αυτόνομη ανάπτυξη. Η Ονδούρα ίδρυσε επίσης έναν οργανισμό αφιερωμένο στην έρευνα, την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την τεχνική-διοικητική λογιστική ανάλυση. Το Ινστιτούτο Συνεταιριστικής Έρευνας και Κατάρτισης συμβάλλει στην ενίσχυση της γνώσης των φορέων διαχείρισης και στην προσωπική βελτίωση.
50. Η Χιλή έδωσε μεγαλύτερη εξουσία στο Τμήμα Συνεταιρισμών, γεγονός που οδηγεί σε μεγαλύτερη ευελιξία για τη δημιουργία και επέκταση των υπηρεσιών για τους συνεταιρισμούς. Οι συνεταιρισμοί περιλαμβάνονται σε διάφορα προγράμματα κυβερνητικής υποστήριξης στη Μογγολία, την Πολωνία, την Πορτογαλία, το Τιμόρ-Λέστε και τη Ζιμπάμπουε. Για να υποστηρίξει την ανεξάρτητη ανάπτυξη συνεταιρισμών, ειδικά στις αγροτικές περιοχές, ο αναθεωρημένος νόμος της Μογγολίας διευκρινίζει τις αρμοδιότητες των κρατικών φορέων και των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης σε σχέση με τους συνεταιρισμούς και παρέχει πιο νομικές βάσεις για τη δημιουργία κεφαλαίων για την ανάπτυξη συνεταιρισμών.
51. Στη Ζιμπάμπουε, το Τμήμα Συνεταιρισμών αναπτύσσει ένα ηλεκτρονικό σύστημα μητρώου βάσεων δεδομένων καταχώρισης συνεταιρισμών, στοχεύοντας στη διευκόλυνση της συμμετοχής και της επέκτασης των συνεταιρισμών σε όλη τη χώρα. Εκμεταλλεύονται τις ΤΠΕ, το σύστημα θα ενισχύσει την ικανότητα του Τμήματος να παρακολουθεί θέματα συμμόρφωσης των συνεταιρισμών και την τήρηση των κανονισμών, να προωθήσει την πρόσβαση των συνεταιρισμών στην αγορά και να συνδέσει τους συνεταιρισμούς με τη χρηματοδότηση. Αυτή η ψηφιακή πλατφόρμα θα βελτιώσει τη συμμετοχή περιθωριοποιημένων ομάδων, καθώς και τη συμμετοχή νέων και ατόμων με αναπηρία.
52. Η ΔΟΕ παρέχει υπηρεσίες ανάπτυξης ικανοτήτων και κατάρτισης που επιτρέπουν στους συνεταιρισμούς και σε άλλες επιχειρήσεις της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας να γίνουν πιο

¹⁶ Απάντηση της Οικονομικής Επιτροπής για τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική στην έρευνα που έστειλε το Τμήμα Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων. Δείτε <https://www.un.org/development/desa/dspd/2021-meetings/coops.html>

ανταγωνιστικοί και βιώσιμοι στην αγορά. Περισσότερες από 110 χώρες έχουν υιοθετήσει τη Σύσταση 193 της ΔΟΕ για την υποστήριξη της αναθεώρησης και του σχεδιασμού των εθνικών πολιτικών και νόμων. Η Σύσταση υποστήριξε τις χώρες στη δημιουργία ενός οράματος που απαιτεί την ύπαρξη ενός ισχυρού συνεταιριστικού τομέα, καθώς και ενός ισορροπημένου κοινωνικού και μη κυβερνητικού τομέα, καθ' όλη τη διαδικασία κατάρτισης των νόμων. Η Ζιμπάμπουε, ακολουθώντας στενά τη Σύσταση, αναφέρεται ότι βρίσκεται στη διαδικασία αναθεώρησης του νόμου περί των συνεταιριστικών επιχειρήσεων, η αναθεώρηση πρόκειται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2021.

Δ. Προώθηση της εκπαίδευσης σε συνεταιρισμούς και των συνεταιριστικών στατιστικών

53. Ένας άλλος τομέας δράσης είναι η ενσωμάτωση της συνεταιριστικής εκπαίδευσης στο γενικό πρόγραμμα σπουδών, η οποία βοηθά στην ανάπτυξη μιας μεγαλύτερης κατανόησης της συνεταιριστικής επιχείρησης για την ευρύτερη κοινωνία και στους νέους.¹⁷ Η ανάπτυξη της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης για τους συνεταιρισμούς (και του συνεταιριστικού δικαίου) θα ενισχύσει την κοινωνική κατανόηση των συνεταιρισμών και θα διασφαλίσει πιο κατάλληλη νομική μεταχείριση. Επιπλέον, η τεχνική και οικονομική υποστήριξη μέσω εταιρικών σχέσεων με διεθνείς οργανισμούς και κυβερνήσεις είναι ένας σημαντικός τρόπος ενίσχυσης του συνεταιριστικού κινήματος και των διεθνών συνεταιριστικών οργανώσεων ανάπτυξης και εκπροσώπησης.
54. Η εκπαίδευση για τους συνεταιρισμούς αναγνωρίζεται στη νομοθεσία ορισμένων χωρών. Στην Κόστα Ρίκα, ο Βασικός Νόμος για την Εκπαίδευση καθιστά υποχρεωτική τη διδασκαλία για τους συνεταιρισμούς σε όλα τα εκπαιδευτικά επίπεδα και σε όλα τα δημόσια και ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα. Στην Αργεντινή, ο Εθνικός Νόμος για την Εκπαίδευση ορίζει ότι το Ομοσπονδιακό Συμβούλιο Εκπαίδευσης πρέπει να προωθήσει την ενσωμάτωση των συνεταιριστικών αρχών και αξιών και των αμοιβαίων οργανώσεων στις διαδικασίες εκπαίδευσης και κατάρτισης των εκπαιδευτικών. Στην Ουρουγουάη, ο νόμος του 2008 για τα συνεταιριστικά συστήματα απαιτεί από το Εθνικό Ινστιτούτο Συνεργατισμού να προωθήσει τη διδασκαλία για τους συνεταιρισμούς σε όλα τα επίπεδα δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης. Η Ονδούρα έχει ενσωματώσει τη διδασκαλία των συνεταιριστικών αξιών στο πρόγραμμα σπουδών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ η Πορτογαλία έχει θέσει αυτόν τον στόχο για την ηλικία μετά των 18 ετών. Οι νέοι και ενήλικες εκτός σχολείου έχουν επίσης εξουσιοδοτηθεί από τις Φιλιππίνες μέσω προγραμμάτων προσέγγισης που επιδιώκουν να παρέχουν εκπαίδευση σχετικά με τα οφέλη της ένταξης στους συνεταιρισμούς και της συλλογικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας.
55. Πιο ακριβείς πληροφορίες για τους συνεταιρισμούς μέσω συλλογής στατιστικών δεδομένων μπορούν επίσης να υποστηρίξουν τη νομοθεσία για τους συνεταιρισμούς, καθώς μέσω ακριβής δεδομένων μπορεί να ποσοτικοποιηθεί η πλήρης συμβολή των συνεταιρισμών στη βιώσιμη ανάπτυξη. Τα δεδομένα πρέπει να είναι περιεκτικά και συγκρίσιμα μεταξύ των χωρών ώστε να επιτρέπεται η ουσιαστική ανάλυση σε παγκόσμιο επίπεδο. Ορισμένα διαθέσιμα δεδομένα δείχνουν ήδη τη σημασία των συνεταιρισμών στη δημιουργία αξιοπρεπών θέσεων εργασίας, στη μείωση της φτώχειας, στην κινητοποίηση πόρων για επενδύσεις και στην προστασία του περιβάλλοντος.¹⁸ Είναι επίσης σημαντικά για την υποστήριξη περιθωριοποιημένων και ευάλωτων ομάδων, όπως άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένους, αυτόχθονες πληθυσμούς και νέους. Πολλές γυναίκες είναι επίσης μέλη και κατέχουν ηγετικές θέσεις σε συνεταιρισμούς. Τα ακριβή δεδομένα θα βοηθήσουν στον καλύτερο σχεδιασμό και την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση συγκεκριμένων πολιτικών υποστήριξης και προγραμμάτων βοήθειας για τον συνεταιριστικό τομέα στο σύνολό του και για τους υποτομείς του.
56. Το Τμήμα Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων, η ΔΟΕ και το Ινστιτούτο Έρευνας για την Κοινωνική Ανάπτυξη των Ηνωμένων Εθνών δημιούργησαν μια τεχνική ομάδα εργασίας για την ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών για τη συστηματική συλλογή στατιστικών για τους συνεταιρισμούς με βάση τη χαρτογράφηση και ανάλυση των εθνικών πρακτικών και των διεθνών προτύπων. Η πρωτοβουλία δημιούργησε κατευθυντήριες γραμμές για τα στατιστικά στοιχεία για τους συνεταιρισμούς που υποστηρίχθηκαν από την Επιτροπή Προώθησης και Προαγωγής των Συνεταιρισμών. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές αναθεωρήθηκαν περαιτέρω από τη Διεθνή

¹⁷ Διεθνής Συνεταιριστική Συμμαχία, «Νέοι και συνεταιρισμοί: ένα τέλει ταίριασμα» (Βρυξέλλες, 2021). Διατίθεται στην διεύθυνση www.ica.coop/sites/default/files/news-item-attachments/coops4devyoungpeoplereport-267264990.pdf

¹⁸ World Cooperative Monitor, *Exploring the Cooperative Economy*.

Διάσκεψη Στελεχών Στατιστικών για την Εργασία και υιοθετήθηκαν ως σύσταση από τη ΔΟΕ.¹⁹ ¹⁹ Οι οδηγίες εφαρμόζονται πιλοτικά στην Κόστα Ρίκα, Ιταλία, Δημοκρατία της Κορέας, Τουρκία, Ηνωμένες Πολιτείες και Δημοκρατία της Τανζανίας. Απαιτούνται περισσότερα πιλοτικά προγράμματα για να καταστεί το σύστημα πλήρως κατανοητό και λειτουργικό.

57. Όσον αφορά την πρόσβαση στην χρηματοδότηση, η Μογγολία επιτρέπει στους συνεταιρισμούς να χρησιμοποιούν τα περιουσιακά τους στοιχεία ως εγγύηση για τη λήψη δανείων από εμπορικές τράπεζες, κάτι που δεν ήταν δυνατό πριν από το 2021. Ο φόρος προστιθέμενης αξίας απαλλάσσεται από την καταβολή του σύμφωνα με τις νέες διατάξεις του νόμου, που βοηθά τους αγροτικούς συνεταιρισμούς να πουλήσουν τα προϊόντα τους απευθείας στους τοπικούς μεταποιητές, χωρίς μεσάζοντες, επιτρέποντάς τους να αποφεύγουν το περιττό κόστος. Οι Φιλιππίνες, καθώς και η Μογγολία, δημιούργησαν ειδικούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς για να υποστηρίξουν την ευέλικτη πρόσβαση στην πίστωση από τις τράπεζες. Η Πορτογαλία εφάρμοσε μια νέα πολιτική «συνεταιρισμών επί τόπου», που επέτρεπε την ίδρυση συνεταιρισμών άμεσα και με την επίσκεψη σε μία και μόνο υπηρεσία, της και του ορισμού των αντίστοιχων διοικητικών οργάνων, χωρίς περιορισμούς στο ύψος του απαιτούμενου χρηματοοικονομικού κεφαλαίου.
58. Οι συνεταιρισμοί έχουν επίσης καλύτερη πρόσβαση στις αγορές στο Μεξικό, όπου οι αποταμιευτικοί και δανειοληπτικοί συνεταιρισμοί μπορούν να συνάπτουν υπηρεσίες με τρίτους, να χρεώνουν προμήθειες και να χρησιμοποιούν μια διαδικτυακή πλατφόρμα αλληλέγγυας αγοράς.
59. Η Αργεντινή και οι Φιλιππίνες ανέφεραν ότι έδωσαν ιδιαίτερη έμφαση στην εξασφάλιση υποστήριξης στους αυτόχθονες πληθυσμούς, η οποία οδήγησε στην ανάπτυξη συνεταιρισμών από και μεταξύ των αυτοχθόνων κοινοτήτων. Η Ζιμπάμπουε ανέφερε αυξημένη συμμετοχή μεταξύ κοινοτήτων και παραγωγικών συνεταιρισμών κατά τη διάρκεια της πανδημίας του COVID-19, οι συνεταιρισμοί μοίρασαν επτά τόνους γευμάτων mielie-meal σε ευάλωτες ομάδες. Η ισότητα των φύλων και η συμμετοχή των νέων στην Ονδούρα διασφαλίζονται με τη δημιουργία του Εθνικού Συνεταιριστικού Συμβουλίου Γυναίκων και του Συμβουλίου Νέων, αντίστοιχα. Η Μογγολία δίνει ιδιαίτερη προσοχή στην προώθηση της απασχόλησης για τους μειονεκτούντες και ευάλωτους και έχει υλοποιήσει αρκετά προγράμματα στο πλαίσιο του ταμείου προώθησης της απασχόλησης. Η Πολωνία έχει θεσπίσει προγράμματα που απευθύνονται σε νέους και άτομα με αναπηρία.
60. Όσον αφορά την κλιματική αλλαγή, από τον εορτασμό του Διεθνούς Έτους Συνεταιρισμών, ο συνεταιριστικός τομέας στις Φιλιππίνες επικεντρώθηκε στη βιώσιμη ανάπτυξη και στην παροχή ευκαιριών διαβίωσης για τις περιθωριοποιημένες κοινότητες. Οι δραστηριότητες συνέβαλαν στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και στην προώθηση της βιωσιμότητας, και περιλαμβάνουν δενδροφύτευση, χρηματοδότηση ηλεκτρικών οχημάτων μέσω συνεταιρισμών μεταφορών, ενσωμάτωση της υιοθέτησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και προώθηση συστημάτων μείωσης απορριμμάτων, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση μεταξύ συνεταιρισμών σε εθνικό επίπεδο.

V. Συμπεράσματα και Προτάσεις

61. Ο αυτοπροσδιορισμός, η ποικιλία των επιχειρήσεων και η αναγνώριση της νομικής έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και ο κεντρικός ρόλος των συνεταιρισμών στη βιώσιμη ανάπτυξη, δικαιολογούν την «σμίλευση» του προφίλ των συνεταιρισμών μέσω του νόμου και της πολιτικής. Αυτό απαιτεί μεγαλύτερο σεβασμό στην αρχή της ίσης μεταχείρισης των συνεταιρισμών, σε σύγκριση με άλλες μορφές επιχειρήσεων. Ένα βελτιωμένο και πιστοποιημένο προφίλ, εκτός από την παροχή σαφήνειας για τους επιχειρηματικούς εταίρους, συμβάλλει επίσης στην εφαρμογή πολιτικών προώθησης και επαρκούς εφαρμογής των νόμων, όπως η φορολογική νομοθεσία και η εργατική νομοθεσία, για τους συνεταιρισμούς, σεβόμενοι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Απαιτείται συνεχής εφαρμογή από όλους τους παράγοντες, και ιδίως τους συνεταιρισμούς και τις κυβερνήσεις, των συστάσεων και των κατευθυντήριων οδηγιών της δήλωσης της Διεθνούς Συνεταιριστικής Συμμαχίας για τη συνεταιριστική ταυτότητα, και της Σύστασης 193 της ΔΟΕ. Οι σχετικές ενέργειες θα υποστηρίξουν τους συνεταιρισμούς σε όλες τις χώρες να συμβάλουν περισσότερο στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και στην ατζέντα 2030 για βιώσιμη ανάπτυξη.
62. Η ανάκαμψη από την πανδημία του COVID-19 θα βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της δημόσιας χάραξης πολιτικής για τα επόμενα χρόνια. Αν και οι οικονομίες ορισμένων χωρών έχουν ήδη επανέλθει στην ανάπτυξη, οι προοπτικές ανάπτυξης για πολλές άλλες παραμένουν εύθραυστες και

¹⁹ Βλέπε ΔΟΕ, «Σχέδιο οδηγιών σχετικά με στατιστικές συνεταιρισμών» (Γενεύη, 2018). Διατίθεται στη διεύθυνση www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/--dgreports/--stat/documents/meetingdocument/wcms_635966.pdf

αβέβαιες. Η «άνιση ανάκαμψη», ιδιαίτερα στη Νότια Ασία, την Υποσαχάρια Αφρική, τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική, αντικατοπτρίζει μια συνεχή πρόκληση που εμποδίζει την προσπάθεια ενίσχυσης των παγκόσμιων προοπτικών ανάκαμψης. Προκειμένου να αναπτυχθεί καλύτερα και να επιτευχθεί η Ατζέντα 2030 και οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης, απαιτείται ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο στην εποχή μετά τον COVID-19. Το νέο κοινωνικό συμβόλαιο εμπλέκει τις κυβερνήσεις, τους ανθρώπους, την κοινωνία των πολιτών, τις επιχειρήσεις και άλλους εμπλεκόμενους φορείς στη δημιουργία μιας πιο περιεκτικής, ισότιμης, ανθεκτικής και βιώσιμης κοινωνίας με κοινωνική προστασία για όλους. Οι συνεταιρισμοί πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο του νέου κοινωνικού συμβολαίου αφού θέτουν τους ανθρώπους και όχι το κέρδος, στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων τους.

63. Το Διεθνές Έτος Συνεταιρισμών πέτυχε πολλούς από τους στόχους του σχετικά με την προσέλκυση μεγαλύτερης προσοχής στη μορφή της συνεταιριστικής επιχείρησης. Τα κράτη μέλη συνεχίζουν να μοιράζονται τα διδάγματα που αντλήθηκαν κατά τη διάρκεια του Διεθνούς Έτους, τα οποία θα ενισχύσουν τη συμβολή των συνεταιρισμών στη βιώσιμη ανάπτυξη. Για να προωθήσει περαιτέρω το μοντέλο της συνεταιριστικής επιχείρησης για μια καλύτερη ανάκαμψη από την πανδημία COVID-19 και με επιταχυνόμενες ενέργειες για την εφαρμογή της ατζέντας του 2030, η Γενική Συνέλευση μπορεί να λάβει υπόψη τις ακόλουθες συστάσεις:

(α) Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να δημιουργήσουν πολιτικές και προγράμματα για να αξιοποιήσουν το μοντέλο των συνεταιριστικών επιχειρήσεων για μια πιο περιεκτική και ανθεκτική ανάκαμψη, αυξάνοντας την παροχή συνεταιριστικών υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης για να καλύψουν μεγαλύτερο αριθμό ατόμων, με ιδιαίτερη έμφαση σε υποεξυπηρετούμενες κοινότητες, όπως ο άτυπος τομέας εργαζόμενων, για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων οι οποίες αποκαλύφθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας του COVID-19 και την περαιτέρω προώθηση του ρόλου των συνεταιρισμών για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε ομάδες και κοινότητες που δεν εξυπηρετούνται, όπως οι νέοι, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι ηλικιωμένοι, οι γυναίκες και οι αυτόχθονες κοινότητες.

(β) Οι εθνικές κυβερνήσεις θα πρέπει να συνεχίσουν να βελτιώνουν το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, σε ευθυγράμμιση με το προσχέδιο κατευθυντήριων γραμμών που αποσκοπεί στη δημιουργία ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών, να υποστηρίζουν τους συνεταιρισμούς μέσω εθνικών συνταγμάτων, όπου δεν έχουν ακόμη γίνει, με την παροχή ίσης μεταχείρισης στις πολιτικές και νόμους, και με τη θέσπιση, ανάλογα με την περίπτωση και είναι εφικτό, ενός γενικού νόμου που εφαρμόζεται σε όλες τις κατηγορίες συνεταιρισμών σε μια προσπάθεια αποφυγής του κατακερματισμού και την αύξηση της αποδοτικότητας, σύμφωνα με ένα ενιαίο έγγραφο πολιτικής για την προώθηση των συνεταιρισμών, με διατάξεις για τους δευτεροβάθμιους και τριτοβάθμιους συνεταιρισμούς.

(γ) Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να συνεχίσουν να ενισχύουν τις ικανότητές τους για τη συλλογή ολοκληρωμένων και διεθνώς συγκρίσιμων δεδομένων σχετικά με το ρόλο των συνεταιριστικών επιχειρήσεων στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και την εφαρμογή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, με αναφορά στις διαθέσιμες μεθοδολογίες, όπως οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις στατιστικές για τους συνεταιρισμούς.

(δ) Δεδομένης της επίδρασης του Διεθνούς Έτους, οι κυβερνήσεις και οι εταίροι θα πρέπει να αυξήσουν περαιτέρω την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για να μεγιστοποιήσουν περαιτέρω την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τη συνεταιριστική μορφή επιχείρησης.

(ε) Το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών θα πρέπει να συνεχίσει να παρέχει ανάλυση πολιτικής, τεχνική υποστήριξη και ενίσχυση ικανοτήτων στους συνεταιρισμούς και τις εθνικές κυβερνήσεις για την προώθηση της συνεχιζόμενης ανάπτυξης των συνεταιρισμών για την εφαρμογή της ατζέντας του 2030.

Μετάφραση στην Ελληνική Γλώσσα από το Δίκτυο Κ.Α.Π.Α. κατόπιν αδείας www.diktio-kapa.dos.gr